

Kalender

Borgerinddragelse og lokalområdeudvikling - i øjenhøjde.

Kom og bliv inspireret af Niels Clemmesen og erfaringerne fra Vejle. 25. januar aften. *Tid og sted udmeldes senere.*

Generalforsamling 2011: Torsdag den 14. april kl. 19:00 på Hotel Herold, Hasle.

Borgerinddragelse trækker fulde huse

Årets landdistriktsforum havde igen i år borgerinddragelse som hovedtema. Men det er tydeligt, at der er blevet lyttet til anbefalingerne fra sidste års landdistriktsforum. I år kunne vi diskutere et konkret oplæg til politik for borgerinddragelse, som var sendt i høring af kommunalbestyrelsen, og blev præsenteret af borgmester Winni Grosbøll.

Inden da, var aftenen blevet indledt af Jørgen Hammer, formand for LAG-Bornholm (den lokale aktionsgruppe) og for BBS (de Bornholmske Borgerforeningers Samvirke). Han pointerede at befolkningstilbagegangen, som er et vilkår for udkantsområder, stiller store udfordringer til såvel lokalsamfunds levskraft, erhvervsliv som politikere. Det er i dette lys, at borgerinddragelse spiller en helt speciel rolle. Vi skal igennem en 'krympning' i vores samfund, og hvis hele denne proces ikke skal præges af negativitet og slagsmål, skal der dialog og tidlig inddragelse af borgerne til, fastslog Jørgen Hammer.

Dialog, fordi det faldende befolkningstal og børnetal og den store stigning i ældre medborgere nødvendigvis må medføre ændringer i samfundet. Ændringer, der ikke alle vil være lige populære men som er en konsekvens af en udvikling, vi ikke kan bebrejde vore valgte politikere.

Tidlig inddragelse, fordi det er vigtigt at skabe en forståelse i befolkningen for, hvad der venter os. Og fordi der er kompetente mennesker i lokalsamfundene, som kan have gode ideer til, hvordan man kan håndtere udfordringerne. Tidlig inddragelse skaber således mulighed for, at borgernes ideer kommer ind på et tidspunkt, hvor idéer og forslag ikke nødvendigvis medfører mere sagsbehandlingstid og derfor ikke møder modstand i embedsværket. Måske kan tidlig inddragelse og dialog ligefrem gøre det lettere at "sluge" nedskæringer.

Jørgen Hammer værdsatte, at Kommunalbestyrelsen har lyttet til anbefalingerne fra bl.a. sidste års Landdistriktsforum og fra BBS' møde i foråret om borgerinddragelse. Han nævnte dog også, at BBS gerne ser, at borgerforeningerne/bytingene er sig deres særlige rolle som en forening, der interesserer sig for lokalsamfundets ve og vel på tværs af sektorielle interesser, bevidst. Modsat alle andre foreninger og interesseorganisationer som er præget af sektorielle interesser. Mht. evalueringen noterede han, at BBS anbefaler en fortløbende proces, der tillader tidlige diskussioner og tidlige justeringer.

Landdistriktsforum
2011

Tilbagegang i
befolkningen gør
dialog og tidlig
inddragelse ekstra
vigtig

Dialog

Tidlig inddragelse

Lyttet til
anbefalingerne fra
sidste års
Landdistriktsforum
og BBS' møde i
foråret.

Aftenens gæstetaler, Jan Høst Schmidt, Chef for Europa-kommissionens repræsentation i Danmark, fortalte om landdistriktsudvikling set i et EU-perspektiv. Han kom ind på den debat, der er om prioriteringer i EU-midlerne, på fordelingen af midler mellem strukturfondene og landdistriktsfondene og fordelingen af midlerne indenfor landdistriktsfonden i Danmark, hvor 20 % går til at forbedre de generelle levevilkår og til skabelse af arbejdspladser på landet. Det er disse midler, der kan ansøges om gennem de lokale aktionsgrupper. Vedrørende fremtiden slog Jan Høst Schmidt fast, at der trods mange åbne spørgsmål om EU's landbrugspolitik er opbakning til Landdistriktspolitikken og brugen af LAGerne med den borgerinddragelse, der er i denne struktur.

Jan Høst Schmidt om landdistriktsudvikling i EU perspektiv

Borgmester Winnie Grosbøll præsenterede aftenens hovedtema, Politik for borgerinddragelse, der er sendt i høring af Kommunalbestyrelsen og som aftenens møde også fungerede som offentligt høringsmøde for. I sin indledning bemærkede hun, at hun så det som meget positivt, at der var så mange fremmødte, og altså så stor interesse for at diskutere borgerinddragelse. Herefter slog hun fast, at det er en svær tid for kommunen, med et markant højt fald i befolkningstallet (det laveste befolkningstal i 100 år). I denne situation er borgerinddragelse mere relevant end nogen sinde før. Det faldende befolkningstal betyder et reduceret budget for BRK – ligesom det har betydning for fordeling, strukturer... for livet her på øen. Hvordan skaber vi det liv på øen, i lokalsamfundene, som vi ønsker at have, spurgte borgmesteren.

Borgmesteren præsenterede Politik for borgerinddragelse

Borgmesteren pointerede, at borgerinddragelse ikke er noget nyt. Der er allerede udstrakt inddragelse gennem især brugerbestyrelser og lovbevalde høringsprocesser. Man kan derfor se borger-aspektet eller "det lokale demokrati", som politikforslaget især handler om, som det 3. ben i denne sammenhænge og som et supplement til de to andre ben. Det er ikke et udtryk for et ønske om at udvikle et "parallel demokrati" til Kommunalbestyrelsen. Der er udelukkende tale om et supplement, så vi sammen – kommune, embedsværk og borgere – kan udnytte de ressourcer der er ude i lokalsamfundene... på et tidligt tidspunkt og i en konstruktiv dialog. Borgmesteren slog fast, at politikken udstikker nogle bærende principper, overordnede mål og nogle konkrete politiske tiltag. Hvem, hvad, hvordan og hvornår vil så blive konkretiseret senere, efter at politikken er vedtaget – og det er bl.a. det, der er mulighed for at komme med tidlige input til i aftenens gruppearbejde.

'Det lokale demokrati' som supplement til brugerbestyrelser og høringsprocesser

De bærende principper går bl.a. ud på at inddrage på et tidligere tidspunkt, før sagen kommer på som et dagsordenspunkt. Hvordan gør vi så lige det? Hvem og hvornår? Borgmesteren slog fast, at politik for borgerinddragelse ikke er en facitliste – men noget vi skal finde ud af sammen, og så videreudvikle det der virker. Den nuværende kommunalbestyrelsen skal evaluere processen, for det er den, der har sat processen i værk. Forhåbentlig kan kommunalbestyrelsen på baggrund af evalueringen give nogle anbefalinger til den videre proces. I den forbindelse kan det være fornuftigt med en årlig status.

En proces at udvikle måder og redskaber sammen

**Bornholmske
Borgerforeningers
Samvirke**

Metoder og målgruppe skal tilpasses den konkrete sag og den kontekst borgerinddragelsen indgår i – men dialog og information skal ikke *kvæle* borgerne. Hvis vi drukner folk med information, bliver det kun en snes af de mest dedikerede borgere, der orker at deltage. Tidlig inddragelse – det skal vi afdække og afprøve i samarbejde. Hvornår er det tidligt nok? Dialog mellem aktørerne i processen må kunne afklare dette. Her er ingen facitlister. Det er vigtigt at holde sig for øje, at formålet med den tidlige inddragelse er at øge kvalificeringen i BRKs sagsbehandling.

Forventningsafstemning til processer og roller er vigtig. Og en fælles platform og forståelse er især vigtig i en tid, hvor der venter os mange svære beslutninger.

Målet er, at borgere, politikere og embedsværket (som i praksis er bannerførere for politikken i dagligdagen) arbejder sammen og løbende udvikler dialog og det lokale demokrati. Der er forskellige typer af borgerinddragelse. Høringer af brugere; høringer af borgere... men også elektroniske borgerpaneler, der måske kan bruges til at 'tage temperaturen'. Man kan forestille sig brug af lokale fremtidsværksteder. BRK har afsat 100.000 kr. over de næste 2 år til at afprøve nye metoder til borgerinddragelse. Foruden den overordnede kommunale planlægning (kommuneplanen) taler Politik om borgerinddragelse også om lokale udviklingsplaner, hvor lokalsamfundene får lov til at komme med oplæg – indenfor rammerne af den overordnede planlægning. Ved udarbejdelsen af de lokale udviklingsplaner vil lokalsamfundene kunne få bistand fra sekretariatet. Med hensyn til et katalog over metoder til borgerinddragelse er vi allerede godt på vej - det er landdistriktscoachen i gang med at udvikle.

Om den videre proces forventede borgmesteren, af politikken bliver endeligt vedtaget i december, og at der herefter bliver udarbejdet en strategi (i starten af 2011) – hvem gør hvad og hvordan gør vi det. Her vil hovedaktørerne også blive inddraget: borgere, embedsværk og politikere. Her er tale om et 3-årigt forsøgsprojekt – gerne i samarbejde med LAG-Bornholm – og gerne med støtte fra LAG-Bornholm? Endelig skal projektet evalueres – måske skal der justeres, og så må vi se, om vi ønsker at det skal blive en permanent ordning.

De konkrete politiske tiltag indeholder dannelsen af en demokratigruppe; afholdelse af 4 årlige dialogmøder ude på øen og 1 årligt ødækkende møde, samt assistance til udarbejdelse af lokale udviklingsplaner. Det er en udfordring med begrænsede ressourcer at sikre en passende organisation, så det ikke kun bliver papir og snak!

Herefter fulgte debat, venligt og sikkert ledet af Niels Chresten Andersen, Europe-Direct, BRK. Blandt de emner, der blev debatteret, var bl.a. hvordan borgerne vil blive inddraget i evalueringen af forsøgsprojektet, og om der på nogen måde kan følge en pose penge med til de lokale

**Bornholmske
Borgerforeningers
Samvirke**

udviklingsplaner. Hvordan og hvor de lokale og det ø-dækkende dialogmøder skal placeres, var også et spørgsmål der optog mange, ligesom udfordringen med at få sikret en bred deltagelse tidligt i processer.

Efter en bornholmsk buffet, der blev serveret i Mariehuset, var det blevet tid til at præsentere partnerskabsprojektet mellem Bornholms Regionskommune og Realdania, "Mulighedernes Land", hvor der netop arbejdes intenst med borgerinddragelse i udviklingsprojekter, der tager udgangspunkt i lokalområdets styrker.

Herefter var der en times gruppearbejde om input til strategien for politikken for borgerinddragelse og fremlæggelse af gruppernes arbejde. Resultatet af gruppearbejdet er samlet i et "ide-katalog", som vil blive brugt af den arbejdsgruppe, der skal arbejde med at formulere et oplæg til strategi for politikken. Ide-kataloget er tilgængeligt via www.lag-bornholm.dk/nyheder

Borgmesteren rundede aftenen af med at sige tak for de mange input! Hun slog fast, at hun gerne svarer på læserbreve ;-) og nævnte i den forbindelse åbenhedspolitikken i BRK – vi er en af de mest åbne kommuner i hele Danmark. "Borgerne kan få fat i informationer fra BRK (Bilag, post, referater, dagsordener). Vi tror måske det bare er hverdag – men det er ganske godt, og vi er på forkant i forhold til resten af DK.

Inspirationsmøde
med Niels
Clemmesen –
gode erfaringer fra
Vejle Kommune

Med hensyn til de Lokale Udviklingsplaner slog hun fast: "Dem laver lokalsamfundet, hvis der er interesse for det!" Distrikter for dialogmøder – det er en praktisk inddeling... men møderne er åbne for alle! Så man kan sagtens definere sit eget tilhørsforhold! Til allersidst sluttede hun af med at opfordre alle til at fokus på alle de ressourcer vi har på Bornholm – trods krisetider!

Aftenmøde om borgerinddragelse og lokalområdeudvikling – i øjenhøjde. Tirsdag den 25. januar om aftenen.

Generalforsamling
2011

BBS har i samarbejde med landdistriktscoach Rikke Brandt Broegaard fra LAG-Bornholm og Bornholms Landbrug arrangeret et aftenmøde med fokus på erfaringer fra Vejle kommune. Niels Clemmesen er foruden at være landmand, borger, ildsjæl og projektmager nu også valgt ind i kommunalbestyrelsen i Vejle, hvor han er blevet formand for udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati. Vi har inviteret ham til at fortælle om sine erfaringer med borgerinddragelse der virker... og hvordan de har fået det til at virke i Vejle. Kom og lad dig inspirere og stil spørgsmål. Tid og sted oplyses senere på BBS' hjemmeside og i dagspressen. Sæt allerede nu kryds i kalenderen.

Generalforsamling 2011 – torsdag den 14. april kl. 19:00 på Hotel Herold i Hasle. Sæt kryds i kalenderen allerede nu. Nærmere program følger.